

KURJER Zachodni

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XVIII.

PONIEDZIAŁEK 16 MAJA 1927 ROKU.

Nr. 133.

Prenumerata miesięczna **Zł. 3.50.** Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553. Cena egzemplarna **20 groszy.**

REWIZJA W LOKALU STRAŻY NARODOWEJ W WARSZAWIE.

Program Straży narodowej. — Sobotnia rewizja w jej lokalu. — Aresztowania. — Kto należy do Straży. — Doniesienia prasy czerwonej. — Czy nie „pucz“ przedwyborczy?

Warszawa, 15.5 — Przy ulicy Nowy Świat pod nr. 48 od dłuższego czasu mieści się lokal warszawskiego oddziału „Straży narodowej“, koło której grupuje się akademicka i robotnicza młodzież, należąca do organizacji narodowych i mająca za zadanie organizowanie się do walki z komunizmem i antypaństwowymi ruchami wywrotowymi.

Członkowie Straży narodowej poza pracą wewnętrzną polegającą na ćwiczeniach fizycznych i samokształceniu wyszły na ulice, wewnątrz najczęściej podczas manifestacji na rodowych lub kościelnych, utrzymując ład i porządek.

Obrzynie zdziwienie wywołała też wczoraj wiadomość o rewizji w lokalu Straży narodowej i aresztowaniu szeregu członków tej organizacji.

Na zlecenie władz w dniu wczorajszym pojechała polityczna przybyła do 11 do lokalu „Straży narodowej“ i dokonała ścisłej rewizji, zabierając wszystkie znajdujące się tam papiery, notatki i druki, dotyczące działalności „Straży narodowej“, przy czym aresztowała znajdujące się tam osoby a następnie urządziła czaty i aresztowała wszystkich przychodzących do lokalu interesantów, lub członków stowarzyszenia.

Aresztowani: red. „Myśli Narodowej“ i członek zarządu „Straży narodowej“ Jan Rembieliński, który przyjechał, aby interwenjować w sprawie aresztowanych, przewodniczący młodzieży narodowej p. Jan Jodzewicz, oraz pp. Górecki, Jabłoński i Pawłowski.

Oprócz powyższych zostali aresztowani: kpt. H. Polonowski, inspektor gen. Straży narodowej i wiceprezes Związku hallerzyków, Stanisław Kowalewski, Zdzisław Ceranin i Wincenty Rajchel.

Wszyscy aresztowani zostali osadzeni w areszcie policyjnym, przy czym w mieszkaniach ich dokonano również bardzo szczegółowej rewizji, podczas której nie jednokrotnie obciążającego nie znaleziono.

Lokal „Straży narodowej“ po rewizji opieczętowano.

Dodać trzeba że czynnym członkiem zarządu Straży narodowej był przez dłuższy czas obecny min. komunikacji, Romocki. Gdy p. Romocki został ministrem, wystosował serdeczny list do zarządu Straży narodowej, w którym oświadcza, iż wskutek objęcia teki ministerialnej nie może nadal sprawować godności członka zarządu Straży narodowej.

Na czele Straży stał poseł Mączyński, prezes wojskowej komisji wojkowej, oraz prof. Loth, pułkownik rezerwy, b. legionista.

Prasa czerwona podaje różne szczegóły,

jakoby w lokalu Straży narodowej znaleziono rewolwery, bomby iżwiące i wykazy osób, posiadających broń, że pozatem znalazły się tam listy polityczne gen. Hallera i ks. Panaśa, b. kapelana legionowego; „Kurjer Poranny“ znalazł nawet „fabrykę bomb“ i skład broni oraz amunicji.

Wszystkie te informacje, podane wielkimi czcionkami i jakoby na zamówienie, trzeba traktować z największą oględnością.

Socjalistyczny „Robotnik“ — rzecz czarna kterytyczna — nie o tej sprawie nie napisał.

Najsensacyjniej brzmią doniesienia prasy czerwonej, ale gdy się przesieje je przez filtr rozwoju, widać, jak bardzo są naciągane. Powiedziano tam m. in., że znaleziony list gen. Hallera „wskazuje na żywy jego kon-

takt ze Strażą narodową“, co jest rewelacją śmiezną, gdyż trudno pojąć gen. Hallera, by nie sympatyzował z legalnie istniejącym towarzystwem, które ma na celu walkę z komunizmem. Na prowokację zakrawa również podejrzenie, że powszechnie szanowany kapelan legionowy ks. Panaś prowadził akcję wywrotową.

Z głosniejszych wystąpień Straży narodowej w Warszawie prasa czerwona podaje jako zbrodnie najcięższego kalibru: „bijatykę“ na wiecu Bodura, rozpuszczenie iżwiących gazów na przedstawieniu „Dzień grzechu“ oraz pobicie posła Okonia na ulicy, jako podobno zainicjowane przez Straż narodową.

Przypomnieć należy już jedną rewizję w lokalu Straży narodowej, mianowicie w Lublinie. Rewizja ta nie dała żadnych rezultatów, pisma niektóre narobiły z tego powodu wiele wrzawy, która natychmiast przytłoczła, gdy okazała się kompromitacja tych, którzy rewizję zainicjowali. Przypuszczając przeto należy, że obecna wrzawa czerwoniaków warszawskich przytłoczyła, gdy prawda wyjdzie na jaw. Narazie zanotować należy jeszcze głos „Kurjera Warszawskiego“, który podaje wiadomości o rewizji dodaje: „Jaki jest cel tych rewizji i aresztowań, pozostaje zagadką“.

Warszawa, 15.5 (Tel. wł.) godz. 23. — Aresztowani w związku z rewizją w lokalu Straży narodowej — według zapewnień — mają być jutro t. j. w poniedziałek wypuszczeni.

Ustaliło się przekonanie, że cała afera ma posmak: wybitnie przedwyborczy.

Śmierć burmistrza Cieszyna dr. Michejdy.

W czasie bankietu, który odbył się z okazji otwarcia linii kolejowej Chybie - Skoczów zaszedł przykry wypadek. Burmistrz Cieszyna dr. Jan Michejda, znany działacz narodowy na Śląsku, dostał podczas swego przemówienia ataku sercowego i mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej zmarł w parę chwil później. Sp. dr. Michejda był od r. 1890 do 1918 posem do krajowy Sejm Śląski, a od r. 1901 do 1907 i powtórnie od r. 1911 do 1918 posem do parlamentu austriackiego. Od r. 1920 był burmistrzem miasta Cieszyna. (Przebieg uroczystości otwarcia nowej linii Chybie-Skoczów połączony w wiadomościach ze Śląska. Przyp. Red.)

RABKA PENSJONAT „JAGODA“

J. KUBIERSKIEJ
polecia pokoje na sezon letni.
Przyjmuje dzieci od lat trzech
3172 i młodzież szkolną.

KINO „AZA“.

Od poniedziałku i dni następne.
„WIELKA PARADA“
(parada śmierci)
Johnem Gilbertem w roli głównej

Sieć elewatorów zbożowych i spichlerzy.

Ministerstwo rolnictwa przedłoży w najbliższych dniach Radzie ministrów szczegółowy plan budowy sieci elewatorów i spichlerzy zbożowych na terenie całego państwa.

Projekt przewiduje przede wszystkim budowę wielkiego elewatora w Oświęcimiu, który ma być rezerwą aprowizacyjną dla śląskiego okręgu przemysłowego, a zarazem poważnym punktem eksportu jęczmienia do Czechosłowacji.

Drugi elewator stanie w Toruniu i obejmie produkcję rolną całego Pomorza.

Elewator trzeci w Gdyni ma spełniać przede wszystkim zadania eksportowe.

W poszczególnych okręgach b. Kongresówki i Kresów stanąć mają spichlerze, przeznaczone głównie na skup zboża dla miast.

Koszty budowy wynoszą około 15 milionów zł., przy czym tylko niektóre elewatory będą budowane na koszt państwa, resztę zaś wykonać mają na swój rachunek organizacje przemysłowe - rolnicze przy poparciu kredytowym ze strony Rządu.

PRZED SPROWADZENIEM ZWŁOK SŁOWACKIEGO.

Warszawa, 15.5 — W liceum krzemienieckim zawiązał się komitet obchodu sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego. Komitet uchwalił wziąć udział wraz z młodzieżą w przewiezieniu prochów poety i złożyć na jego trumnie garść ziemi z grobu matki poety, której grób znajduje się w Krzemieńcu.

ZAMORDOWANIE WŁAŚCICIELA MAJĄTKU

Warszawa, 15.5 — W majątku Otocznia, gminy Skrwilno, w powiecie Rypińskim dokonano onegdaj tajemniczego morderstwa. O godz. 9 rano, gdy właściciel majątku Otocznia 42-letni Władysław Sienkiewicz był sam w mieszkaniu, własnemu do mieszkania 2-letni mężczyzna, który dał do niego 5 strzałów z rewolweru, kładąc go trupem na miejscu.

Po dokonaniu czynu mordercy podnieśli trupa z podłogi, gdzie leżał w kałuży krwi i przenieśli go na łóżko, aby stworzyć pozory samobójstwa.

Służąca Sienkiewicza, Michałowska, złożyła sensacyjne zeznanie. Mianowicie wskazała ona, że Sienkiewicz miał częste spory z zamieszkanym w pobliżu dzierżawcą sąsiedniego majątku, Franciszkiem Majchrakiem i jego pasierbem Bolesławem Pobożanem.

Wobec tego, że zarówno Majchrzak, jak i Pobożan nie mogli wykazać swego alibi, policja aresztowała ich.

Sledztwo ustaliło, że morderstwo nie posiada tła rabunkowego, a dokonano go raczej na tle zemsty.

Policja poszukuje jeszcze dawniej elużcej Sienkiewicza, z którą miał on zatargi o alimenty.

DYMISJA P. BELŻY - OSTROWSKIEGO.

Warszawa, 15.5 — Rada ministrów wczoraj przedłożyła p. Prezydentowi Rządowi wniosek o przeniesienie dyrektora państwowego monopolu tytoniowego p. Kazimierza Belży - Ostrowskiego w stan nieczynny.

P. Belża - Ostrowski stał na czele państwowego monopolu tytoniowego od r. 1923,

przeprowadzając w czasie swego urzędowania likwidację prywatnego przemysłu tytoniowego. Dzieleńszy stan tego monopolu, jego sprawność administracyjna i finansowa w głównej mierze jest zasługą tego człowieka.

PANIKA NA GIEŁDZIE BERLIŃSKIEJ.

Berlin, 15.5. — Kryzys na giełdzie trwa. Niektóre papiery spadły o 100 proc. i więcej. Kryzysu takiego nie pamiętają już bardzo dawno. Nawet podczas wybuchu wojny w r. 1914 kryzys nie doszedł do takich rozmiarów. Jak twierdzą w kołach giełdowych, sytuację tę wywołać miało zarządzenie prezydenta Banku Rzeszy, ograniczające kredyty raportowe do końca czerwca, co spowodowało masową sprzedaż akcji dla uzyskania płynnej gotówki.

KOMPROMITACJA.

Na notatkę „Robotnika“ o wyjeździe do Paryża pp. Młynarskiego i Barańskiego redakcja otrzymała z Ministerstwa skarbu takie „sprostowanie“:

„Wobec podobnych pogłosek, jakie już po przednio pojawiły się w prasie, wydano w dniu 11 bm. za pośrednictwem PAT. komunikat oficjalny, w którym stwierdzono, że p. Młynarski wyjechał w sprawach osobistych, a p. Barański wydelegowany został w sprawę Banku przemysłowców w Lille celem załatwienia spraw wkładów oszczędnościowych emigrantów polskich we Francji“.

Starzyński, Dyrektor Departamentu.

Data 12 maja. Równocześnie „Nasz Przegląd“ zamieścił następujący telegram własny z Paryża z dnia 12 maja:

„Przybył tu do Paryża i zamieszkał w hotelu Chatham wiceprezes Banku Polskiego p. Młynarski oraz dyrektor departamentu obrót pieniężny w Ministerstwie skarbu p. Barański. Dzień odbyła się konferencja między przedstawicielami Rządu polskiego a Monetem. W kołach finansowych zapewniają, że należy się liczyć z rychłym podpisaniem kontraktu pożyczkowego“.

Telegram urzędowy Pata informował, że p. Młynarski wyjechał do Małopolski Wschodniej.

Poco tedy te mistyfikacje! Mała rzecz, a wstyd.

STUDENT Z PRAGI

podług HAUSA HEINZA
EWERSA
z KONRAD WEIDTEM.

WKROTCE?

Dzień ku czci Słowackiego

Wczorajszy dzień, poświęcony był w Sosnowcu uczczeniu Juliusza Słowackiego. Piękny zamiar nie został jednak zrealizowany w takiej formie, jak się tego należało spodziewać.

Przedewszystkiem fatalnie wypadły poranki dla młodzieży i dzieci w kinie „Udziałowem”. Na tle ekranu kinematograficznego rozgrywały się sceny z „Marii Stuart” lub walki wewnętrzne i kłatwy Kordjana. Mało tego. Artysta, deklamujący urwki dzieł Słowackiego, nie znalazł w sobie tyle ambicji, by, pomijając dyktando i zrozumienie tekstu, opowiadać rzecz przy najmniej pamięciowo, wskutek czego suffer skutecznie rywalizował z odtwórcą.

Zgola dziwnie potraktował Słowackiego prelegent, zapoznający młodzież z prometejskim duchem poety. Mówił on prosto o „zasługach” Słowackiego. Takie uproszczenie sobie stosunku do pamięci kogoś, kogo się chce uczyć, przypomina jubileusz jakiegoś prezesa straży ogniowej w Koziej Wólce, a nie hołd geniuszowi.

Nieznośna zarówno w treści, jak i w formie była bajka dla dzieci o Słowackim, wypowiedziana przez krasnoludka (?) Jest pewna pretensjonalność w chęci popularyzowania tego rodzaju wieści, jak Słowacki. Księgi tego poety nigdy, a w każdym razie nieprędko zbliżają pod strzechy i w ten właśnie tkwi ogrom geniusza Słowackiego, niedostępny dla przeciętnej. Dlatego wprost nie wolno o nim mówić, jak o dobrym królu Cwiczkim, lub porządnym człowieku, który robił, co mógł, żeby było dobrze na świecie i w Polsce. Dzieci na poranek znużyły się i napewno niejedno z nich na długo zniechęciło się do Słowackiego.

Bardziej interesująca wypadła akademja w teatrze miejskim. Słowo wstępne wygłosił mec. Pawełek. O Słowackim mówił mec. Pawełek ze znajomością rzeczy. Referat p. Tatarskiego było nieco za długi, ale niepozabawiony trafnych spostrzeżeń z dziedziny przeważnie wewnętrznych poety.

Po referacie odbyły się produkcje muzyczne na prof. Mazurkiewicza (skrzypce), śpiew S. Drabika, L. Zamorskiej i deklamacja prof. A. Kwiaty.

Na widowni dość pusto. Należy zwrócić również uwagę i na to, że mimo nawoływani Komitetu wykonawczego, nigdzie nie powiewały flagi narodowe. Nie można mieć przez to za złe mieszkańcom miasta, gdyż oprócz apelu Komitetu, musiałby istnieć nakaz wewnętrzny, a nakazu takiego nie mogło być wczoraj na zawołanie. Inny napewno przyjęcie wygłosił miasto, gdy będzie tu przejeżdżała trumna ze zwłokami Słowackiego. Wczoraj byłby to nastroj w pewnym stopniu sztuczny.

Sztuka i kultura.

PRZEWIEZIENIE ZWŁOK SŁOWACKIEGO.

W związku z przewiezieniem zwłok Słowackiego do kraju, Towarzystwo szerzenia sztuki polskiej wśród obcych opracowało program propagandowy, który w miarę możliwości uzyskania funduszy zrealizuje w porozumieniu z odpowiednimi czynnikami. Program ten obejmuje: 1) artykuły w prasie zagranicznej codziennej oraz w prasie periodycznej z ilustracjami, ze szczególnym uwzględnieniem zainteresowań danego terenu zagranicznego, 2) zebranie materiałów fotograficznych, 3) wydanie portretu Słowackiego, 4) wydanie „Kordjana” w języku niemieckim, 5) wydanie „Anhellego” w jęz. niem., 6) zakup kilkunastu egz. „Genezie” w jęz. francuskim, 7) wydanie „Anhellego” w jęz. francuskim i angielskim, 8) broszury objętości 2—3 arkuszy z kilku ilustracjami w językach: francuskim, angielskim, włoskim, niemieckim i rosyjskim o twórczości Słowackiego, w syntetycznym ujęciu z uwzględnieniem danego terenu zagranicznego, 9) bibliografja przekładów dzieł Słowackiego na języki obce. Wydanie przekładów nastąpiłoby w ściśle porozumieniu z Penklubem.

NOVA OPERA POLSKA.

Senacja muzyczna miał Poznań. Na koncercie symfonicznym w auli uniwersyteckiej odegrał po raz pierwszy tamtejsza orkiestra filharmoniczna wstęp do III aktu opery Adama Dąbrowskiego p. t. „Krzysztof” pod batutą samego kompozytora. Publiczność po witalach utworu burzyliwa owacja. Nowa opera będzie wystawiona w jesieni w operze warszawskiej.

Ekscesy zwolenników Huszyny na Jezorze.

Znany na terenie Zagłębia propagator kościoła prawosławno — narodowego ks. Huszno po pewnej przerwie znowu dał znak życia o sobie. Mianowicie obok Niwki na Jezorze (gm. Jaworino), znanym ze swej plaży, mieszka około 40 jego wyznawców, którzy chcą tam wystawić kapliczkę i założyć swą parafję.

W niedzielę 8 bm. Huszno odwiedził swe owieczki, przy czym wygłosił do nich kazanie, wczoraj zaś przysłał do nich dwóch podległych sobie duchownych.

Jeden z nich odprawił pod gołym niebem mszę, drugi zaś wygłosił do wernych owieczek płomienne kazanie.

Jak zwykle w podobnych wypadkach zgromadził się tłum ciekawych, otaczając wilewisko husznowskie.

Z tłumu podrażnionego w swych uczuciach bredniami „kaznodziej”, padły różne

okrzyki pod adresem sekciarzy, a w pewnej chwili rzucił ktoś w ich kierunku zepsute jajko.

Był to płonin z jasnego nieba, który nie zwykłe podniecenie podzielał na husznowców. Rzucił się on zwarła gromadą z podnieconymi laskami w kierunku, skąd wyleciało jajko. W tłumie zakodowało się. Położył w ruch laski, pięści, gdzieniedzie błysnął nóż. W wyniku awantury wielu z walczących odniosło guzy, a p. Hermanowski został pobity do krwi laskami.

Awanturze położyła dopiero kres policja, przybyła na miejsce z posterunku Niwka ze st. przodownikami Broda.

Najbardziej wojowniczych osobników odprowadzono na posterunek, gdzie spisano protokół.

Tak zakończył się występ propagatorów hasel Huszyny na terenie Jezora.

Kronika Olkuska.

Wielka kradzież biżuterji we dworze Cianowickim.

Przed kilkoma dniami zajęchało przed dwór w Cianowicach (za Ojcowem), własność p. Artura Dobieckiego, dwóch eleganckich osobników, którzy przedstawili się służbie za artystów filmowych i pokazawszy zezwolenie właściciela dworu, dostali się podstępnie do wewnątrz i dokonali kradzieży biżuterji i innych cenniejszych przedmiotów. P. Dobiecki był nieobecny. Śmiała i nienotowana tego rodzaju w naszym powiecie kradzież, wzbudza wielkie zainteresowanie. Ze względu na prowadzone energicznie śledztwo — szczegółów narażenie nie podajemy.

Nabożeństwo żałobne.

W dniu 13 bm. w kościele olkuskim odbyło się nabożeństwo żałobne za wszystkich poległych podczas wypadków majowych r. ub. Na nabożeństwie byli obecni przedstawiciele samorządu i delegacje szkół.

Pożar w Chlinie.

W dniu 12 bm. w zabudowaniach Piotra Kury w Chlinie, gm. Żarnowiec, wybuchł pożar, który strawił doszczętnie całe gospodarstwo, tj. dom, chlewy i stodołę wraz ze sprzętami i zbożem. Zachodzi przypuszczenie podpalenia, gdyż pożar powstał w nocy, a o kilkanaście metrów zalecono łomoczek z drzewem (szczapami), owinięty w szmatę, zapalaki, kawałek świecy, wszystko złane naftą. Dom był zaasekrowany. Śledztwo w toku.

Nasz dział radiowy.

PROGRAM RADYOWY na poniedziałek 16 bm.

WARSZAWA: Godz. 6.00 transmisja muzyki lekkiej z „Gastronomji”. Godz. 7.30 prof. Janowski: „Co każdy o Polsce wiedzieć powinien”. Godz. 8.30 wieczorny koncert kameralny z udziałem: Stef. Millerowej (śpiew), Zbign. Drzewickiego (fort.), Józefa Ozimiskiego (skrzypce) i prof. Ursteina (akomp.).

KRAKÓW: Godz. 7.30 Red. Jalu Kurek: „O współczesnej literaturze włoskiej”.

POZNAN: Godz. 8.30 koncert wieczorny.

BERLIN: Godz. 7.30 opera Musorgskiego (według Gogola) „Jarmark w Suroczinczi”.

FRANKFURT: Godz. 8.15 wieczór Josny Selim i dr. Benatzkiego.

STUTTGART: Godz. 8.15 koncert symfoniczny.

WIEN: Godz. 8.05 fragmenty operowe.

RZYM: Godz. 9.10 koncert.

Nowy rozkład jazdy pociągów osobowych

ważny od dnia 15 maja b. r.

ODCHODZĄ Z SOSNOWCA:

Do Warszawy: 0.58 (pospieszny), 9.35 (pospieszny) 11.48, 17.08 (przez Dęblin) 22.38. Do Katowic: 0.16, 1.12 (pospieszny) 1.50, 3.32, 4.07, 4.40, 5.47, 7.42, 7.53, 8.54, 9.39, 10.25, 11.09, 12.36, 13.43, 14.48, 15.38, 16.50, 17.15, 17.38, 18.30, 19.13, 19.59, 20.16, (pospieszny), 21.18, 23.45.

Do Zabkowie: 9.05, 18.24, 15.00 (połączenie z pociągami posp. do Warszawy), 15.54, 18.50, 19.30, 23.31, (wagon bezpośredni, komunikacji Katowice—Łódź Kałiska).

Do Zawiercia: 6.45.

Do Częstochowy: 5.00, 7.48, 14.20, 17.48.

Do Maczek: 1.30, 4.18, (wagon 2 i 3 kl. Sosnowiec—Kraków), 10.45, 21.00.

Do Szczekawy: 12.41, 18.20.

Do Dębina: 2.55, 9.46.

Do Kazimierza: 5.55, 9.20 (narażenie nie kursuje), 15.05, 18.50, 21.20.

Do Sędziszowa: 6.05 (kursuje od I.VI do 30.IX).

PRZYCHODZĄ DO SOSNOWCA:

Z Warszawy: 1.10 (pospieszny), 7.31, 12.30 (przez Dęblin), 19.02, 20.12 (pospieszny).

Z Katowic: 0.53 (pospieszny), 1.28, 2.48, 4.11, 4.58, 6.43, 7.44, 8.57, 9.30 (pospieszny), 9.41, 10.38, 11.38, 12.38, 13.14, 14.14, 14.53, 15.50, 16.38, 17.44, 18.16, 18.40, 19.25, 20.50, 22.28, 23.23.

Z Zabkowie: 8.54 (wagon bezpośredni komunikacji Łódź Kałiska—Katowice), 5.42, 8.45, 11.06, 15.34, 16.44, 18.25, 21.15.

Z Zawiercia: 9.37.

Z Częstochowy: 10.20, 13.35, 17.34, 23.41.

Z Maczek: 1.45, 4.37, 7.50, 14.44.

Z Szczekawy: 0.10 (wagon 2 i 3 kl. Kraków—Sosnowiec), 17.20.

Z Dębina: 3.20, 19.36.

Z Kazimierza: 7.25, 10.55 (narażenie nie kursuje), 16.40, 20.20, 23.30.

Z Sędziszowa: 22.50 (kursuje od I.VI do 30.IX).

Straże pożarne w roku 1926.

Zarząd Okręgu Związku straży poż. ochot. wojew. Kieleckiego w ciągłej trosce o podniesienie stanu pożarnictwa w okręgu naszym w roku 1926 do wykonania swych prac według z góry określonego planu.

Do prac przeprowadzonych pod kierownictwem zarządu Okręgu należało następujące:

Zwołano 3 odprawy oficerskie w dniu 7 lutego z udziałem 49, w dniu 6 czerwca z udziałem 45 i w dniu 22 sierpnia z udziałem 60 uczestników.

Zorganizowano 3 zjazdy rejonowe: w dn. 23 maja w Myszkowie z udziałem 298 uczestników reprezentujących 16 straży, 30 maja w Siewierzu z udziałem 124 uczestników reprezentujących 6 straży, 24 października w Koziegłowach, który z powodu braku kompletu nie odbył się.

Zorganizowano zjazd okręgowy straży w dniu 27 czerwca w Zawierciu z udziałem 506 uczestników reprezentujących 23 straże. Do zawodów stanęło z 15 straży uczestników 274. Straże, stojące do zawodów, otrzyma-

ły nagrody w naturze na ogólną sumę 2000 zł.

Udekorowano 58 członków straży znakami za wysługę lat i innymi.

Zorganizowano wyścigkę na wystawę do Częstochowy, w której wzięło udział 300 uczestników.

Okręg w dniu założenia liczył 22 straże czynne, obecnie zaś liczy 49 w ogólnej liczbie 1200 członków. Straże te posiadają 56 sikawek 7719 mtr. węży tłoczących, 24 beczek, oraz 89 drabin i 444 toporów.

Zarząd w okresie sprawozdawczym odbył 7 posiedzeń zwyczajnych, tyleż posiedzeń nadzwyczajnych z udziałem 8 — 10 członków na posiedzeniu.

Niektóre zamierzenia nie zostały wykonane w roku ubiegłym z powodu braku do statecznej ilości gotówki, o którą musiano zabiegać w Wydziale powiatowym oraz w Pol. Dyrekcji ubezpieczeń wzajemnych, które bardzo przychylnie odnosiły się do organizacji strażackich.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

16	Dziś Jana Nepomucena.
PO LUDZIE	Jutro Paschalis W.
	wsch. słońca 3.49
	Zach. „ 19.2

Kinoteatry w Sosnowcu.

grają dzisiaj:

Udziałowy: „Fanfary śmierci” (Skrwawiona arena).

„Oaza”: „Wielka parada”.

Stafkie: „Zatajone ojcostwo”.

Operetka w Zagłębiu.

„Księżna cyrkówka” operetka Em. Kalmana, podbiwszy bogactwem i oryginalnością melodji Warszawę, ukazał się tylko raz jeden na scenie teatru miejskiego w dniu 16 b. m. w poniedziałek. Ze wykonanie tej arcydziełowej nowości stać będzie na wysokość zadania, dowodzi skład zespołu, którego nazwiska są nam znane ze strony artystycznej, jako też solidnego traktowania t. zw. występów prowincjonalnych. Nazwiska p. Sokółowskiej (uroczej i najmłodszej gwiazdy operetkowej Warszawy) p. W. Szczawińskiego, a zwłaszcza kierownika imprezy p. Józefa Winiarskiego, dają gwarancję, iż operetka odegrana zostanie w pełnym ensemble i bez praktykowania skrótów. Operetkę urozmaici balet siostr Watrasówien, który chlubnie zapisał się w pamięci naszej publiczności w operetce „Księżniczka Illica”. Przedstawienie to będzie nader interesującym ewenementem w życiu kulturalnym naszego miasta i cieszyć się będzie z pewnością wielkim sukcesem. Szczegóły dalsze w afiszach. Bilety nabywać można w cukierni „Bagatela”. We wtorek 17 b. m. operetka „Księżniczka Cyrkówka” odegrana zostanie w Dąbrowie.

Wystawa harsenka.

Wczoraj rozpoczął się w Sosnowcu tydzień harsenki. Po nabożeństwie w kościele po-

ślonym została otwarta wystawa harsenka w sali Trocadero. Wystawa przedstawia się bardzo interesująco. Szczególnie eksponaty z zakresu rzemiosł zaskładają na uwagę — również ze względu na pomysłowość, jak i na staranność w wykonaniu. Wystawa trwać będzie w ciągu całego tygodnia i trzeba, aby starsze społeczeństwo zainteresowało się nią i odwiedziło.

Wiec piekarzy.

Wczoraj w sali Związku kolejarzy w Sosnowcu odbyło się zebranie właścicieli piekarni Zagłębia Dąbrowskiego. Na wiecu, między innymi, omawiano sprawę konieczności wysłania delegacji do województwa w sprawie kalkulacji cen chleba oraz do Izby skarbowej w sprawie podatku obrotowego.

W czasie dyskusji piekarz z Grodzca p. Zawarka oświadczył publicznie, że obecne położenie piekarzy należy zawiadzić mylnarzoną, którzy za wszelką cenę nie chcą dopuścić do tego, by piekarz stał było na „prowadzenie mąki lepszej np. z Poznania. Jako dowód przytoczył fakt, że jeden z mylnarzy chciał go przekupić, by za to przedstawił komisji cennikowej kalkulację, z którejby wynikało, że obecny stosunek ceny mąki do ceny chleba jest w zupełności dla piekarzy wystarczający.

W następstwie obrad postanowiono wysłać delegację do Kielc. Wśród zebranych odezwali się głosy, by wobec stanowiącej komisji cennikowej zaniknąć piekarnie i nie wypiekać chleba. Rozważniejsi jednak zwrócili uwagę na niewłaściwość takiego stawiania kwestji i w końcu postanowiono oczekiwać cierpliwie do czwartku, w którym to dniu komisja cennikowa rozpatrzy postulaty właścicieli piekarni.

Ucieka z domu.

Policję zawiadomił Feliks Socha z Będzi na (Kawera 9), że 17-letnia córka jego, Janina, zabrawszy z domu 50 zł. i wszystkie swoje rzeczy, ucieka w niewiadomym kierunku.

Ze sportu.

RAIDY I WYŚCIGI SAMOCHODOWE W ROKU BIEŻĄCYM. Dnia 15 maja b.r. Łódźki Klub Automobilowy urządził pod Łodzią na szosie Konstantynów—Zgierz, wyścigi samochodowe na dystansie 6 km. Do wyścigu dopuszczone będą wszelkie typy i marki samochodów.

W dniach 26—28 maja, Śląski Klub Automobilowy urządził drugi z rzędu raid śląski. Prasa nie jest jeszcze wyznaczona, prawdopodobnie ciągnąć się będzie od Katowic w kierunku Częstochowy.

W dniach 5—10 czerwca Automobilklub Polski w Warszawie (Związek wszystkich klubów automobilowych w Polsce) urządził Międzynarodowy Raid Automobilowy, podzielony na 6 jednolitych etapów. Etap I: wyjazd z Warszawy dnia 5 czerwca o godzinie 13, trasa: Łowicz, Kutno, Krosno, Włocławek, Szrew, Podgórz (pod Toruniem), Sołec Kujawski, Bydgoszcz — 276 km. Etap II: trasa gęzgakowa w celu odciążenia wymaganej długości i odwiedzania wszystkich prowincjonalnych klubów automobilowych, — z Bydgoszczy przez Fordon, Grudziądz, Świecie, Tuchola, Chojnice, Czersk, Starogard, Kosierzyn do Gdyni — 407 km. Etap III: 7 czerwca start z Gdyni przez Redę, Grudziądz, Puck, Wojherowo, Kartuszy, Chojnice, Bydgoszcz, Inowrocław, Gnieszno, Kostrzyn do Poznania — 472 i pół km. Etap IV: Poznań—Katowice, przestrzeń 390 km., przez Kórnik, Środę, Jarocin, Pleszew, Ostrow, Kalisz, Sieradz, Wieluń, Rudnik, Częstochow, Siewierz, Będzin, Sosnowiec i Myslowice. Etap V: Katowice—Morskie Oko—Zakopane, przez Myslowice, Pszczynę, Bielsko, Żywiec, Kociusz, Andrychów, Wadowice, Zator, Kraków, Mogilany, Myślenice, Nowy Targ, Zakopane, Morskie Oko, Zakopane — trasa 373 km. Etap VI: start z Zakopanego 10 czerwca, trasa Zakopane—Lwów — 470 i pół km., przez Nowy Targ, Czorsztyn (malownicze ruiny zamku), Krośnice, Zabrzeż, Stary i Nowy Sącz, Grybów, Gorlice, Jasło, Krosno, Iwonice, Rymaków, Sanok, Lisko, Chyżów, Sambor, Drohołowicz, Stryl. Długość trasy całego raidu wynosi 2.403 km. W Lwowie następuje rozwiązanie raidu.

Dnia 12 czerwca w czasie wystawy sportowej we Lwowie odbędą się wyścigi samochodowe, organizowane przez Małopolski Klub Automobilowy. Trasa Stryl—Lwów, przestrzeń 20 km.

W dniach 25 i 26 czerwca Automobilklub Polski urządził raid dla pań z Warszawy do Poznania lewym brzegiem Wisły i z powrotem brzegiem prawym.

Dnia 14 sierpnia Krakowski Klub Automobilowy urządził górski tatrzański wyścig samochodowy.

W dniach 27 i 28 sierpnia odbędzie się w Katowicach t. zw. „Gwiazdzisty Zjazd Klubów” z całej Polski.

Dnia 11 września Automobilklub Polski ustalił będzie rekordy szybkości.

Na tem kończy się program imprez Automobilklubu na sezon bieżący, a przynajmniej trzeba, że program ten jest bardzo bogaty, w Radzie Międzynarodowym zapewniony jest udział przedstawicieli automobilistów austriackich, węgierskich, francuskich i włoskich.

O tytuł światowego mistrza szachów.

Ustalono ostatecznie termin, zamierzony już w roku ubiegłym walki o tytuł światowego mistrza szachów pomiędzy dotychczasowym mistrzem, kubańczykiem Capabiancą a wyzywającym go do boju szachiścią rosyjskim dr. Alechinem.

Walka ma się rozpocząć 1 września r. b. w Buenos Aires. Ogółem ma być rozegranych 20 gier, przyciem gry, kończące się nierozgraną, nie będą liczone. Obowiązują one mają reguły angielskiego Związku szachistów.

Warunki te są jednorodne z warunkami, uchwalonymi przez kongres mistrzów szachowych, odbyty w 1922 r. w Londynie. Capabianca przewodniczył temu kongresowi, w którym, dziwnym trafem, nie uczestniczył dr. Lasker.

Obecnie zachodzi tylko pytanie, co będzie, jeżeli żaden z grających nie osiągnie całego wymaganej sześciu punktów, t. j. gdy większość gier skończy się nierozgraną. Czy w takim razie powiększona będzie liczba gier, co pociągnęłoby za sobą, naturalnie, zwiększenie kosztów walki?

W sprawie tej prowadzone będą jeszcze rokowania.

Ostatni mecz o mistrzostwo światowe w szachach odbył się w 1921 r. w Hawanie.

Wówczas Capabianca walczył z dr. Laskerem. A choć a czterem rozegranych wów czas gier wygrał tylko cztery, to jednak u-

trzymał się przy tytule mistrza, gdyż dr. Lasker musiał mecz przerwać, nie mogąc znieść klimatu podzwrotnikowego.

Entuzjastyczne przyjęcie polskich dziennikarzy

PRZEZ PRASĘ BRATNIEGO NARODU CZECHOSŁOWACKIEGO.

Z okazji przyjazdu przedstawicieli prasy polskiej do głównego miasta Czechosłowacji wszystkie prawie pisma prasowe przyniosły na naszym miejscu obzerne artykuły, w których serdecznie witają dziennikarzy polskich w bratniej republice czeskosłowackiej.

Półurzędowa „Czechosłowacka Republika” pisze w swym artykule wstępnym, zatytułowanym: „Witajcie nam!”, że „ktokolwiek miał okazję widzieć serdeczne powitanie dziennikarzy polskich w Morawskiej Ostrawie, w Witkovicach, Tatrzańskich, Lomnicy, Starym i Nowym Smokowcu, w Teplicach, Piesocznach, Bratisławie, w Bernie, a wreszcie w Pradze, gdzie dziennikarze polscy, jako przedstawiciele bratniego narodu witani byli nie tylko przez przedstawicieli rządu, oraz korporacji gospodarczych, kulturalnych i politycznych, lecz byli równocześnie przedmiotem spontanicznych owacji ze strony szerokiej warstw ludności, — ten zdołał w całej pełni uświadomić sobie, jak w rzeczywistości przedstawia się stosunek polsko-czechosłowacki. Przy powitaniu tem przemawiało braterstwo krwi, braterstwo języka, oraz braterstwo dzieł i chwili obecnej, łączące silnymi węzłami narody polski i czeskosłowacki. Nie były to tedy zjawiska zainscenizowane, ale obłożone na efekt zewnętrzny, ale mówił tu głos serca i sumienia.

Swój artykuł, utrzymany od początku do końca w tonie nader serdecznym, „Czechosłowacka Republika” kończy polskimi słowami: „Witajcie, bracia z nad Wisły!”.

„Prager Presse” w artykule wstępnym p. t. „Witamy Was serdecznie” pisze między innymi: „Nasze serca i rozum mówią nam że wzięły przyjaźni, łączące obie nasze republiki, z każdym dniem będą się zacieśniały. Bo jeśli uprzednimy sobie, co właściwie dotychczas mało nasze zgodne współzycie, to przyjdzie do wniosku, że obecnie niema już między nami nic takiego, co by nas od siebie oddalało i że interesy obu państw wy magają kategorycznie przyjaźni współpracy we wszystkich dziedzinach naszej pracy”. W pełnym zrozumieniu doniosłej roli, jaką na tem polu odegrać powinna prasa, utworzona została w roku ubiegłym podoba polityczni dziennikarzy czeskosłowackich w Warszawie Konwencja prasowa polsko-czechosłowacka, której zadaniem polega na współdziałaniu z powołanymi czynnikami w kierunku pogłębienia i utrwalenia wzajemnej współpracy polsko-czechosłowackiej. „Pra-

ger Presse” wyraża nadzieję, że ołecna wizyta dziennikarzy polskich w Pradze przyczyni się do wzmocnienia tej konwencji, która stanie się w najbliższej przyszłości istotnym regulatorem opinii publicznej we wszystkich sprawach, dotyczących wzajemnych stosunków polsko-czechosłowackich. „Praga czuje się szczęśliwą, — czytamy dalej w cytowanym artykule, — że może w swych murach powitać tak liczne grono dziennikarzy polskich, którzy we wszystkich dziedzinach wielkiej Polski będą mogli na podstawie własnego doświadczenia powiedzieć, że idea przyjaźni polsko-czechosłowackiej tryśka z serce wszystkich Czechosłowaków, że naród czeskosłowacki znakomicie sobie uświadamia, iż przyjaźń polsko-czechosłowacka jest najcenniejszą ręką pokoju w Europie środkowej i pomysłowego rozwoju obu republik”. Artykuł swój „Prager Presse” kończy słowami: „Witajcie nam, zwistun przyjeździe, piękne lata polsko-czechosłowackiego!”.

„Czeskie Slovo”, organ socjalistów narodowych zastępującymi słowami wita dziennikarzy wywiezionych z republiki. „Dziennikarze polscy, witajcie nam serdecznie w naszym głównym mieście, Pradze! Objęliśmy już połowę naszej republiki. Zwiedziliśmy czeskosłowacką Morawską Ostrawę, poznaliśmy nasze ułowiśka tatrzańskie, wozoraz znowu kroczycieście ulicami głównego miasta Moraw, Berna. Wszędzie mogliście wyczuć do ciepła i serdeczność, jakimi nacechowany jest stosunek naszego narodu czeskosłowackiego do narodu Waszego. Dziś jesteście u nas w Pradze. Jesteśmy dumni, że możemy w murach głównego miasta wolnej republiki czeskosłowackiej powitać Was, przedstawicieli opinii publicznej wolnej Polski”. Dając w dalszym ciągu wyraz swej radości z powodu tak pięknie zapowiadającej się współpracy polsko-czechosłowackiej, „Czeskie Slovo” podnosi doniosłą rolę, jaką na tem polu odegrać musi prasa obu zaprzyjaźnionych państw.

W bardzo serdecznych słowach witają dziennikarzy polskich również inne pisma stołeczne, a więc: „Venkov”, „Trybuna”, „Narodni Oswobodenci”. Ze wszystkich artykułów wyczuć można szczerą radość z powodu obecnej wizyty, która niewątpliwie przyczyni się do pogłębienia współpracy i zacieśnienia węzłów bratniej przyjaźni między obu słowiańskimi narodami.

C. E. P. S.

Mit i prawda o Turczynce.

W swej czarnej, jednolitej, opadającej falistami liniami sukni jedwabnej i gęstym czarnym welosem na twarzy, z pod którego widoczne były tylko głęboko osadzone, ciemne, namalowane oczy, musiała być Turczynka dla Europejczyka przez lat dziesiątki i setki kusząco niepoznawalnym

przedmiotem podnieconej wyobraźni.

Lecz oto potężna, w dobre powszechnych wstrząsów dziejowych dokonywująca się rewolucja, wyrzucając w państwo Kemela Paszy wraz z korzeniami odcieczne tradycje muzułmańskiego świata, zdarta również nieprzemienioną zasłonę z oblicza i postaci kobiety tureckiej: niedosięga dla ciekawego spojrzenia obcych, owiana poezją zagadkowości córka Wschodu, róża haremu, ciemna Szeherezada ukazała się w całej prawdzie swej rzeczywistości.

Przystąpił mit romantycznej fantazji,

grzebiąc jedną jeszcze tęsknoję zawsze głodnego świeżych wrażeń serca męskiego w rozczarowaniu może smętnem, pewnie zabawnym.

Przebiegała Turczynka, niska, krepka, z szeroką twarzą o grubych rysach i dużym nosem, ze znieczczonymi — bez względu na wiek

wskutek łakomego pożerania słodczy

będącego w Turcji niezwykłym nałogiem kobietom, żółtymi zębami, jest istotnie bardzo daleka od ideału, który kryła jej tajemnicą; nawet piękne oczy, rzęsy, brwi, jedwabiste czarne włosy i mała różka nie mogą go już osłodzić. Przytem nad Turczynką, jak nad kobietą — chodu wogóle cięży

straszliwa kłątwa prędkiego przekwitania,

które rozpoczyna się w 25 roku jej życia, a więc wtedy, kiedy kobieta europejska rozwija dopiero w pełni wszystkich przebiegów swego ciała lub trwa w nim rozkosznie. Broni się ona — wbrew fatalizmowi mahometańskiemu — przeciwko tej konieczności z zawziętym, bohaterem nieraz uporem, lecz niestety, na próżno!... Na doskonałą kosmetyka, której kunszt pro-turczyńska opanowała

lepiej, niż doświadczone i wyrafinowana gwiazda

kabaretu paryskiego, niewiele jej pomaga w tej tragicznej walce ze złem natury: wonne maści migdałowe, kosztowne olejki, oddawna stosowane, nawet preparaty chemiczne, sprowadzane z rozmaitych krajów, na własną rękę i z własnego natęgnięcia podejmowane próby mieszania, przeróżne wrośkie zabiegi sprytnie zręczności kobiecej i sposoby instyktu zachowania urody nie powstrzymują zmarszczek, fałd i skażeń, które

z dnia na dzień wyraźnie znaczą się na licach,

nie chcących się starzeć. Zrozpaczona Turczynka, dla której laska męża — pana i władcy — zawiera treść życia, gotowa jest zaufać każdemu szarlatanowi, obiecującemu jej odzyskanie utraconych wdzięków — nie wzięty tylko kobiety europejskiej, która w słońcu, powietrzu, ruchu i sporcie znalazła najskuteczniejszy środek przeciw przedwczesnemu wędrowni

Proces europeizacji w Turcji

jednak nie zakończył się jeszcze: wyzwolona z pęt ciężkiej zasłony kobieta turecka w najbliższej przyszłości podąży niezawodnie za swą siostrzą zachodnią do obzerznych sal gimnastycznych i na rozległe boiska po zdrowie, siłę i młodość, nieprzemijającą w krótkim okresie lat, której daremnie tak długo poszukiwała w mrocznych kryjówkach magji kosmetycznej.

Wieści z Rosji.

GŁODÓWKA W WIEZIENIU SOWIECKIM.

W więzieniu sowieckim w Niżnim Nowgorodzie rozpoczęła się głodówka 32 więźniów politycznych, którzy postanowili w ten sposób zamianować protest przeciwko niesłuszanym męczarniom więźniów i represjom, stosowanym przez sowieckie władze więziennicze.

SOWIECKIE KSZTAŁCENIE MŁODZIEŻY.

„Sowiecki Jug” — pismo, którego, jak sam tytuł wskazuje, o antybolshewickiej tendencji podejrzewać trudno, — opisuje niebawem wprost ankietę, mającą być przeprowadzoną wśród młodzieży szkolnej. Kwestjonarż zawiera następujące pytania: Jakże istnieją wezły pokrewieństwa pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny i jakie formy współzycia małżeńskiego obowiązują ich? Jak zaspakujane są w rodzinie zasadnicze potrzeby: jedzenie, ubranie, płciowe stosunki, upodobanie w strojach, używanie kosmetyków, rozpusta (ciel) itd. Redakcja podkreśla znamienne przypisek, figurujący na ankiecie w tym ankiście, a nakazujący młodzieży zbieranie odpowiedzi bądź drogą bezpośredniego indagowania rodziców i rodzeństwa, bądź też drogą własnych obserwacji, staranie o dnia dokonywanych. A więc dziecko winno pytać ojca, czy prowadzi on rozpustny żywot? Od jak dawna? Dlaczego tak, wzięcie dnia, dlaczego nie?

PLAGA SZCZURÓW.

Sowiecki urząd statystyczny wykrył, że straty materialne, zadawane Rosji przez plagę szczurów, dochodzą do olbrzymiej sumy jednego miljarda rubli czeskosłowackich rocznie. Przypuszczalna ilość tych gryzoniów, należących do najbardziej tam rozpowszechnionej fauny, wynosi 150 milionów, czyli, że każdy szczur „objada” Rosję na 7 rubli.

PACHOLETA SOWIECKIE.

W Oskawie odbyła się trzecia wszechkrajowa siewicka narada w sprawie fizycznego wychowania. W naradzie wzięło udział ponad 100 delegatów, Przewodniczący konferencji — Bucenka — oświadczył, że w wielu miejscowościach związki wychowania fizycznego są środowiskiem rozpusty i że na zebraniach związków odbywają się orgie rozpusty.

MANDELSZTAMM PRZESZEDŁ NA STRONĘ SOWIETÓW.

W kołach emigracji rosyjskiej w Paryżu wielką sensację i przysięgnięcie wywołało przejście słynnego działacza partii kadetów Mandelsztamma, byłego adwokata w Moskwie na stronę sowietów. Mandelsztamm przyjął posadę radcy prawnego w ambasadzie sowieckiej w Paryżu, jednocześnie jednak zgodził się na wypienienie jeszcze mniej zaszczytnej funkcji, wyjeżdżając mianowicie do Moskwy w charakterze świadka w procesie aresztowanego w Rosji ks. Pawła Dolgorukowa. Jako były członek partii kadetów, do której ks. Dolgorukow również należał, ma Mandelsztamm złożyć bardzo ciężką kawę dla GPU w tej sprawie zeznania.

„STANDART OJL” W BATUMIE.

Amerkański syndykat naftowy „Standart Ojil” otrzymał od rządu sowieckiego koncesję na budowę wytwórni benzyny w Batumie. Prace przy budowie wytwórni trwać mają 4 miesiące. Całe urządzenie przywiezione będzie z Ameryki.

BANKOWCY SOWIECCY NA LAWIE SĄDOWEJ.

We Władywostoku władze sowieckie aresztowały wszystkich urzędników oddziału miejscowego sowieckiego Banku państwa, oskarżonych o liczne nadużycia, sięgające w ogólnie sumie 14 milionów rubli. Proces ujął szereg szczegółów z trybu życia komunistów i urzędników sowieckich i zakończył się skazaniem 16 oskarżonych na karę śmierci.

Wspomnienia o bitwie pod Grochowem.

P. Stanisław Tabaczynski z Zabkowicze przeżył nam gorące wspomnienia, jakie zebrał z czasu młodości z opowiadania swoich krawnych którzy brali udział w bitwie pod Grochowem w 1831 r. Wspomnienia te dotyczą najbardziej ciekawych momentów pamiętnych bitwy i niewątpliwie wzbudzą zainteresowanie czytelnika.

Dnia 25 lutego 31 r. m. róz był tegi, a po przedniej nocy spadł śnieg i zakrył pola; po południu zaczęło folgować i nad ziemią zapadła lekka mgła.

Razurko zauważyliśmy, że na pagórku za wsią Brudno, stoi jakiś liczny sztab rosyjski i obserwuje nasze pozycje, więc nasza artyleria huknęła kilka razy i wkłóciła ze skutkiem, ponieważ sztab uciekł. W odpowiedzi zaczęła się kanonada od strony Brudna i Grochowa i trwała bez przerwy do godz. 3 popołudniu. Nasze pułki piechoty stały po obu stronach czoły; z lewej strony, najbliższej frontu, stały rozrzucone bataliony 8-go pułku, po prawej inny jakiś pułk, a pod ro gatkami przedmieścia Pragi biwakowały w rezerwie niedobitki z pod Olszyny pułku 4-go.

Może była godz. 3, jak armaty rosyjskie przejechały i wraz z za mgły słyszeliśmy trąbki, ogromny szum, tętent i widzieliśmy niekie tumany śnieżnego pyłu.

Jak się okazało, pędziła na nas cała jazda księcia Szachowskiego, który chciał rozbić polskie pułki i oczyścić drogę do Warszawy.

Na samym przodzie szedł pułk kirasjerów gwardji rosyjskiej, rozciągnięty, jak pod sznur, szwadronami, w 3 rzędy każdy. Po-

między 2-m i 3-im szwadronem jechał dowódca, a przy nim sztandar i 2 podehorzących.

Impet ich ataku był straszny. Roznieśli nas sze placówki i pierwsze kompanje jak burza. Ale już tylnie oddziały pochwyciły broń z kózów i słyszeć głośnie rozkazy dowódców.

Kirasjerzy w ataku byli wielce podobni do rycerzy krzyżackich; siedzieli na rosłych, do branych, koniach czarnych jak kruk; każdy jeździec okuty był w mosiężną kirasę, na głowach metalowe helmy z dwugłowym orłem na czubach, grube łosiowe spodnie, także rekawice i buty wysokie za kolana, a w rękach dzierżyli długie rapiry. Nawet konie ich miały blachy ochronne na piersiach.

Dowódca jednego sformowanego czworo boku 8-go pułku naszej piechoty już stał w środku i słyszeć było jego komendę: „Celuj w konie równo, Pa!”

Już po pierwszych trzech salwach padły na kolana i na bry prawie całe pierwsze dwa rzędy konie, przytłaczając atakujących a i 3 rząd w rozpędzie potkał się i zalamal. Drugi szwadron kirasjerów w pędzie zatoczył skrzydło w lewo i znalazł się naprzeciwko batalionu naszych ezwartaków. Tęją tak sama komenda, a potem rozkaz: „Na bagnety! Ktj pod brzech!”

Trzeci szwadron wraz z dowódcą został zaatakowany w biegu z lewej strony przez ulanów w białych rabatach (zdaje się pułk 2-gi) i uczestnicy tej potyczki mówili potem że nasze lance od uderzenia w kirasę poje-

kały.

Czwarty szwadron wpadł na nowy pułk ulanów (żółte rabaty) z prawej flanki. Jednocześnie do kirasjerów zaczęła podlatywać nasza piechota i rozpoczęła się formalna rzeź na bagnety.

Nie upłynęło więcej niż trzy Zdrowas Marja, jak już cały prawie pułk kirasjerów został wybity. A jednak honor tego pułku został ocalony ponieważ gwardziści zdolali uratować swój sztandar.

Któryś z ulanów białych w impecie natarł na dowodzącego księcia (zdaje się ks. Wigensteine) i uderzeniem lancy zrzucił mu hełm z głowy, ale natychmiast został porażony toporami, drugi ulan wbił dowódcę lancę głęboko pod pachę ale ten, nie przestając się bronić, wydał jakiś rozkaz i w tej chwili chorąży pułku złamał drzewce sztandaru, a pozostała górna część rzucił za siebie w szeregi; ten, co pochwycił, odrzucił znów dalej, aż do ostatniego szeregu. W ostatnim plutonie jeden z kirasjerów wetknął sobie sztandar pod pancerz i kiedy oddział był już z obu boków osaczony, to ostatni pluton zawrócił konie w tył i w szalonym galopie wpadł pomiędzy nadlatujące linje lekkiej kawalerji rosyjskiej. Ale też ten tył ko ostatni pluton uszedł śmierci z całego świętego pułku carskiej gwardji.

Inne atakujące pułki kawalerji rosyjskiej zostały również rozbite i z wielkimi stratami zawróciły z pola bitwy.

Księżę — dowódca, ugodyzony jeszcze bagnetem, zachwiał się i pochylił na kark swe go konia, a wtedy dwaj czwartacy pochwycili konia za uźdę i po odprawieniu do ro gatek, oddali jeńca w ręce gwardji narodo-

wej. Podoficer gwardji Ptaszyński, który na starość osiadł w Skierniewicach, opowiadał mi jak prowadzili księcia.

Po opatrunku i zawiązaniu głowy, ponieważ książę silnie broczył krwią, pozosta- wili go na tymsamym koniu i jechał mie dzy dwoma moimi piechurami, a ja oświe całem drogę pochodnią, ponieważ już o- ciemniało, a most przez Wisłę był zatłoczony od wózków z rannymi i tłumem mieszczan warszawskich. Książę trzymał głowę nieko spuszczoną, długa czarna broda zakrywała mu połowę pancerza, rzucił dzikie spojrze- nia i czasem jęknął lub zaklął. Kiedyś już byli na środku mostu jeniec zaczął coś nie- znacznie manipulować prawą, zdrową ręką przy śiodle... Patrzę a on wyciąga z ołstrza długi pistolet i przykładając sobie łufę do skro- ni, ledwie schwycił go za rękę i szarpną- łym — pał strzał ale na szczęście chybił- ny. Doprowadziliśmy księcia nikaami War- szawy do Belwederu i tam oddali go pod o- piekę lekarzy. W Belwederze przeleżał tylko tydzień i zmarł.

Opowiadała starszyzna, że car Mikołaj I, gdy się dowiedział o stracie swego ulubio- nego pułku wraz z dowódcą, to w złości u- derzył kilka razy głową o poręcz fotelu na którym siedział, i kazał stawić do siebie wo dza rosyjskiego Dybica dla wytomaczenia tej klęski. Dowodziwo nad armją rosyjską zo- stało powierzone Paskiewiczowi, a Dybicz pod opieką feld-jęgrów pojechał do Peter- sburga, lecz w drodze zdążył omylić czujność żandarmów i ze strachu przed carem zażył trucizny, a Moskale rozłożyli jakoby zmarł od cholery, tak jak i wielki książę Konstan- ty.

KINO-TEATR „UDZIAŁOWY”

Dziś dnia 16-go maja i dni następnych
WIELKA PREMERA

Gdzie dźwięczą gitary, gdzie trzeszczą castaj
noty, gdzie tańczą gitany, gdzie na arenie walczą
z bykami torreadorzy tam w namiętnej Hiszpanji
rozgrywa się akcja filmu p. t.

FANFARY ŚMIERCI (SKRWAWIONA ARENA)

przebiegny dramat erotyczny podług powieści
PAWŁA GWYNAT „HRE BANDOLERO”,
po raz pierwszy na ekranie jedynie
AUTENTYCZNE ZDJEŚIA WALKI BYKÓW
w SEWILLI.

W roli głównej RENEE ADORÉE, gorący tem-
perament Córy południa, niezaomniana z filmu
„WIELKA PARADA”.

Jesteś łysy?

Zastosuj „RA-
DIO - CAPILL”
(balsam, ziola i mydło). Bajeczne skut-
ki na 3 — 4 dzień! Usuwa „grzybek”,
główną przyczynę łysienia, łupież, swę-
dzenie skóry, łamliwość i rozdw. sie

włosów. Prz. każ. flakonie podziętkowania od łysych, którzy odzys-
kali włosy. Do nabycia w skł. apt. pp Jagiellowicz, Reimera, Fry-
deckiego, Szpiga, Misiołowskiego, w Będzinie: Kwiatka i Joskowicza
Tamże: Nowosil Ołówek „AGAWA” usuwa po 3 dniach piegi Płyn
„RADIO MAT” przeciw łuskiej cerze, czerw. nosa i poceniu się z przy-
rzędem do moment. usuwania wągów. Krem „Teatral” cud wybiela-
jący cerę, usuw. zmarszczki, fałdy, gęsie łapki nawet u osób starszych
2720 5

ZAKŁADY CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNE
WARIZ.TOW. **MOTOR** Sp. Akc.

POLECAJĄ NA BIEŻĄCY SEZON KAPIELOWY

SOLE DO KAPIELI z KWASEM WĘGLOWYM
(do talwego przyrządzania kąpieł w domu)

ORAZ

SOLE DO KAPIELI TLENOWEJ

LECZENIE POWYŻSZYMI KAPIELAMI PROWADZIĆ NALEŻY PODŁUG
Wskazówek LEKARZA
JEDNA PAKCZKA WYSTARCZA NA JEDNĄ MOCNĄ LUB DWA SŁABSZE
KAPIELE.

Reklama jest dźwignią handlu.

Mydło ziołowe „Fussell”
oraz o 10 lat działające się powodzeniem
nawet „Fussell” usuwają i zapobiegają
tworzeniu się nadmiernej i niemiłej
wydzielni potu ciała (pot pach, pot rak
i pot nóg). Środek ten został już wpro-
wadzony w wielu kasach chorych.
Drogeria Reimera, Sosnowiec,
Drogeria E. Schulza nast., Katowice,
8. Maja 5.

Krem Laktolin

kto używa 3228

Ten stale pięknym
i młodym bywa

Plam, wągów i piegów
się pozbywa.

Zadać wszędzie!

Czy chcesz być piękna?
USUNĄC BEZ ŚLADU PIEGI
PLAMY, WĄGRY, OPALENIZNE
ZMARSZCZKI NATYRZNE
WIEC
UŻYWAJ BEZTRZECIOWEGO
KREMU METAMORFOZA
PIEGÓW (KOGUTKIEH)

WAPNO grube I-ma gatun-
ku z dostawą na
plac budowy, polecają: 3179
CZELADZKIE WAPIENNIKI
„BRYNICA”, Sosnowiec
ul. 3-go Maja 5, telefon 1-59.

**NAJUPOROCZYWSZY
BÓL GŁOWY**
USUWAJĄ
DROGOCENNE PRZECIWKŁUTKOWE
Z KOGUTKIEM.

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.

Z powodu zmiany interesu odstąpię
sklep, kuchnię, i pokój w dobrym
punkcie w Czeladzi. Bytomska 55.
Ogióder. 32393

Różne.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?
Musisz ukończyć kursa fachowe
korespondencyjne prof. Sekulowicza,
Warszawa, Żorawia 42. Kursa wyu-
stałaj listownie: buchalterji, rachun-
kowskiej kupieckiej, korespondencji
handlowej, stenografji, nauki handlu,
prawa, kaligrafji, pisanja na maszy-
nach. Po ukończeniu świadectwo.
ZAJADAJCIE PROSPEKTOW 1 3141-12

Dnia 30 V w gmachu Biura Głównego T-wa Sosnowickiego, o go-
dzinie 6-ej wieczór w pierwszym, a
6,30 w drugim terminie, odbędzie się
Walne Zebranie Członków „Spółdziel-
ni Urzędników Akc. T-wa Kopaliń
i Zakładów Hutniczych Sosnowickiem
w Sosnowcu z następującym porząd-
kiem dziennym: 1) Zagajenie. 2) Wy-
bór przewodniczącego, 3) Odczytanie
protokołu poprzedniego zebrania, 4)
Sprawozdanie Zarządu i Rady Nad-
zorczej za rok 1926, 5) Zatwierdzenie
budżetu na rok 1927, 6) Wybór Za-
rządu i Rady Nadzorczej, 7) Wolne
wnioski Zarząd 3210

Nowy Urzędowy rozkład jazdy na
okres letni jest już na nabycia w
firmie Józef Hławski w Sosnowcu.
3298-2

Rabka, pierwszorzędną pensjonat
„Gaszyn”, Rąborskiej, poleca
pokoje słoneczne z pięknym widokiem
na Babia Górę, Łódźka angielskie
z materacami, elektryki, pianino
po użytku Kuchnia wykwinna Maj,
czerwiec 10 złotych od osoby. 3173

Zgubione dokumenty.

Kujawski Władysław zgubił legity-
mację kolejową wydaną przez
Dyrekcję Kolejową w Strzemieszicach
3184-3

Rozalia i Bronisława Sił zgubiy
Dowody osobiste kolejowe, wy-
dane przez stację Łazy, takowe nie-
ważnia się. 3185

Gasiorowski Zygmuntowi skra-
dziono paszport wydany przez
Starostwo Będzińskie oraz książeczkę
wojskową wydaną przez P.K.U. So-
snowiec, które unieważnia się.
3181-3

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu
iur. z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 5 Zł.

Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-linowy układ 4-szpaltowy 50 gr.
Z tekstem 35 .
Z tekstem 16 .
Nakrotni w tekście, za wiersz mm. 1-lin. układ 4-szpaltowy (do 50 wierszy) 16 gr.
: : : : : (do 80) 25 .
: : : : : (do 100) 80 .
: : : : : (ponad 100 w.) 35 .

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej
20 wyrazów 15 gr. za każdy wyraz. Najmniej 1 zł. Matrymonialne
15 gr. za wyraz. Ogłoszenia osobiste i listowym drukiem podwójnie.

Zagraniczne 100 proc. droższe.

W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.
Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń,
administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogło-
szenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Ogłoszenia w dodatku ilustrowanym, oprócz 1-ej strony, 1 cm. 2 Zł. 150.

Sosnowiec:

REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.

ADMINISTRACJA: Dębińska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Katowice:

REDAKCJA i ul. Gliwicka Nr. 3.

ADMINISTRACJA i Telefon Nr. 23-04.

Filje i agencje własne: Będzin, Malachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.

Redaktor: TADEUSZ OPIOŁA.

Druk „Kuriera Zachodniego” w Sosnowcu. Dębińska 1.

Wydawcy: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI”.

— Widzi pan, panby nigdy nie przebaczył Reginie, że oddała innemu dziesięć lat młodości swojej, które do pana należały.

— Tak, to możliwe... to prawdopodobne... ale mniejsza o to!

— Mniejsza o to?

— Tak mniejsza o to! Te namiętności, które opanowują człowieka, trzeba przeżyć takimi, jakimi są, z ich okrucieństwami, ekstazami.

— Stałście się dwojgiem nieszczęśliwych ludzi..

— Są nieszczęścia, z którymi się trzeba pogodzić.

— Regina jednak nie pragnie tego.

— Gdyż mnie nie kocha już! Nigdy mnie nie kochała

— Ale kiedyś przecie kochała pana.

Jakób gwałtownym ruchem ujął mnie pod rękę i poprowadził ku willi. Jeden promień światła przebijał się poprzez okiennice.

— Ona czuwa jeszcze, powiedział. Ona jest tu, w moim domu, jak niegdyś. Jest w tym samym pokoju, w którym mieszkała jako dziewczynka mała, potem jako kobieta-dziecko. Coś dziwnego dzieje się teraz ze mną. Nie jestem całkiem nieszczęśliwy. Ona jest tu, bardzo blisko, jak niegdyś. Widzę światło z jej pokoju. Choć trochę może zajmuje jej myśli, choć w myślach tych nienawidzi mnie może. Nie mogę wyobrazić sobie jej zniknięcia, jak ci, którzy czuwając przy drogim umierającym, nie mogą uwierzyć w śmierć jego. O! To światło, gdybym się nie wstydził pana, jakżebym chętnie ręce wyciągnął ku niemu.

Zrobiliśmy jeszcze parę kroków w ciemności.

— Zapewne dziwi pana to wszystko, a może i rozezarowuje ku mnie. Jestem bardzo słaby, prawda? Ta kobieta jest niezem dla pana, jak wiele innych młodych, przystojnych kobiet z wielkimi, czarnemi oczyma, w których jest niebo i piekło zarazem, jak w spojrzeniu każdej kobiety. Nawet nie poznałby pan jej w tłumie. Nie może więc pan zrozumieć tych szaleństw, jakie popełniam dla niej. A przecież nie jestem romantykiem w miłości. Kocham Reginę poprostu, w zastraszająco prosty sposób. Jestem pewny, że nie zauważył pan prawie niewidocznej blizny nad jej górną wargą. Nie powinno tak być, a jednak, kocham nawet i tę bliznę.. Re-

Jego serce, w podróży życia zakreśliło koło i dobrowolnie powróciło tam, skąd wyszło. Regina była jedyną miłością jego. Ale Regina zniknęła. Kobieta niezrozumiana, albo lekceważona, należy do tego, kto ją odgadnie i przywali. Doprawdy, tragiczne jest to spotkanie chłopca tego, który odnalazł nareszcie ukochaną z tem, przez innego mężczyznę zagarniętem stworzeniem, dla którego przeszłość zdaje się nie istnieć. Onegdaj Regina zimna, daleka Regina, była jednak zawsze Regina. Dla Reginy Jakób był obcym, umarłym. A przecież nie mogłem wątpić o tem, że Jakób przywiązany był bezgranicznie do tej, dla niego nieistniejącej prawie Reginy.

Regina jest okrutną i logiczną. Kobiety, szczęściem dla nas, rzadko kiedy bywają logiczne. Bardziej impulsywna kobieta byłaby jęczała, krzyczała, błagała, obnażała swoją duszę, o swoim życiu opowiadała. Byłaby przeszała do porywów, chwilejności, do reakcji. Regina jest milcząca, a milczenie jest wielką siłą. Kto milczy, zwiększa środki obrony i ataku. Reginy broni cała potęga tajemnicy.

Czem ona jest? Co ona myśleć może? Co czuje? Jakie ma zamiary? Nie wiemy nic. Robi tylko to, co powinna robić, mówi, co powinna mówić kobieta w jej położeniu. Nawet przesadza w tej strasznej logiczności swojej. Zastanowiwszy się nad tem, musi się przyznać, że jest to straszną rzeczą wymagać, aby Jakób spotkał się z Dawidsonem w swoim własnym domu! Którego z nich chce zabić?

Zaczynam bredzić... Myśl, która blądzi w pustce, daje się unosić fantazji. A w moich obserwacjach są pewne braki, nie znam bowiem owego nieznanego, który choć niewidoczną, ale główną odgrywa rolę w tym dramacie i podług swoje woli epilog ułoży. Regina zaznaczyła, że przywiązała się do tego Dawidsona. Niema w tem zresztą nic anormalnego. Ten elegancki, zrównoważony, ujmujący czterdziestoletni mężczyzna, przed dziesięciu laty mógł mieć w oczach młodzietkiej kobiety o wiele większą wartość od Jakóba, niekonsekwentnego, porywczego chłopaka, który zdawał się tylko zmysłowym porywom ulegać. Nawet bardzo młoda ko-

gina, pan ją widuje teraz częściej odemnie, którego widzieć nie chce, z panem mówiła z pewnością bez złości, gdyż kobieta, moim zdaniem, złoścąc się, swoją pleć zatracca, a Regina jest tak bardzo kobietą. Mówiła głosem spokojnym?

— I okrutnym.

Jakób zapalił nerwowo papierosa. Przez chwilę milczał, a potem zaczął opowiadać dalej obojętnie, jak wówczas, kiedyśmy po raz pierwszy rozmawiali, ale obojętność ta była powierzchowną tylko.

— Nie chciałbym jednak, aby pan miał zaadto złe wyobrażenie o Reginie. Pan nie może jej znać, gdyż pan nie znał jej dawniej. Była to dziewczynka dziwna, wspaniałomyślna i romantyczna przedwcześnie. Była czystą, jak wieszczka z bajki. Wierzyła, że ptaszki nasze myśli znają i o nas tylko na drzewach gwarzą. I aby nie być przedmiotem tego plotkowania w gałęziach cedrów naszych, chciała być bez grzechu. Miała wyrażenia anioła. Pewnego dnia podpatrzyliśmy ją jak szła wielkimi krokami, patrząc w niebo na goniące chmury. „Gdzie idziesz, Regino? — zapytała ją moja matka. — A Regina odpowiedziała: Idę z niebem”.

Zdawało się, że wobec tego głosu ludzkiego, drgającego wzruszeniem, wszystkie odgłosy nocy ucichły, dochodził do nas tylko monotonny szum wodospadu małego jeziora.

— Takiej Reginy nikt oprócz mnie nie zna, a tembardziej ten, który nią zabrał. Nie mogą uwierzyć, aby serce tak się zmienić mogło. Regina okrutna. Regina drapieżna! To nie prawda, panie. To ja byłem okrutny, brutalny, wstrętny. Przeraziła się. Odjechała. Nie trzeba brać jej tego za złe. Popeliłem szaleństwo, chcąc ją z powrotem przemocą zabrać. Takiej kobiety, jak Regina nie zdobywa się w ten sposób. Urządziła sobie życie poza mną, poza moimi pragnieniami. Ona nie może być przedmiotem zabawy. Pomyliłem się po raz drugi i płacę za swój błąd.

Podniósł oczy w kierunku okna Reginy.

— Niema już światła w tym domu... Czy nie widzi pan, że noc stała się ciemniejszą? Wracajmy, panie.

się komu. formalności załatwia się po, zamiast przed czynem. Chciał pan coś powiedzieć?

Nie nie mówiłem, słuchałem tylko i rozmyślałem. Jakób, prawdziwy Jakób z owych czasów, kiedy myślał, że zapomni o Reginie ze swymi pierwotnymi porywami gwałtowności.

Zaśmiał się.

— O, gdybym był wówczas spotkał tego Dawidsona! Na nieszczęście nie znalazłem go na swojej drodze dotąd. Ale czy rozumie pan szaleństwo tej istoty, która mi go teraz wydaje?

Mówiąc te słowa zacisnął pięści, a ja odpowiedziałem:

— Nie jesteśmy ani w Borneo, ani w plantacjach pana w Brazylii, jesteśmy we Francji, w Nicei.

Wzruszył ramionami, mówiąc:

— Cała moja cywilizacja, to Regina. Kiedy jestem obok niej staje się słabym, jak człowiek cywilizowany. Wracajmy już do Cimier. Dobrze?

— Czas jeszcze.

— A więc chodźmy się napić szampana.

W chwilę potem siedzieliśmy w pałacu Donadei u Belle Meuniere, przed srebrnym kubkiem, w którym mroziła się flaszka Gordon rouge, extra-dry i flaszka Lanson z 1911 roku. Stoły tonące w niebieskawym świetle żyrandoli, otaczały prostokąt, po którym wirowały pary, na pół rozebranych kobiet. Nagle doleciał mi śmiech znajomy od sąsiedniego stolika. Czy tego pana Monestier musi się wszędzie spotykać? Jakób spojrzał także w tę stronę, mówiąc:

— O! Przyjaciół pański, ten warjat. Jest z Lidj.

Gwiazda Negresco, z której ramion zsuwał się płaszcz z kre-tów, przypatrywała się tańczącym, ale sam nie tańczyła. Przez jeden wieczór wypoczywała w towarzystwie pana Monestier. Widać było, że rozkoszuje się tem zgiełkliwym otoczeniem, tonącym w jaskrawem oświetleniu, tą atmosferą nagich ciał, których szaleństwo, taniec podniecał. Ciekawe stworzenie, które do instynktów płci swojej powróciło, o mało uczonym nie zostawszy. „Jaskółka przed lustrem — powiedział o niej pan Monestier — fa-

ROZDZIAŁ III.

Jakiś list nadszedł pod adresem Reginy z hotelu Majestic. Pokojowa zaniósła odpowiedź na pocztę. Życie młodej kobiety płynie dalej po za nami, a myśli jej gonią za tymi, których chcą osiągnąć.

— To on, jestem pewny, że to on pisze, a ona jemu odpowiada, powiedział do mnie Jakób wściekły. — To on nadchodzi. Czy nie czuje pan zbliżania się jego? Jest coraz bliżej. Jutro, albo pojutrze w Bordeaux będzie, a za cztery dni, w Nicei, w Liserb. I ja go nie zaduszę!...

— Był pan spokojniejszy wczorajszego wieczoru. Niech pan wyjdzie z tego parku, niech się pan rozerwie trochę, zmęczy... Może pan pojedzie ze mną na golf do Mont-Agel?

Jakób dał się namówić. Graliśmy jednakowo prawie, miałem więc szansę wygrania, ale Jakób tego dnia grał nadzwyczajnie. Podziwiałem pewność i precyzję jego ruchów, w siedmdziesięciu sześciu rzutach zrobił swoje osmnaście bramek, ja zostałem daleko po za nim.

— Nigdy nie byłem zgrabniejszy, to straszne!

To straszne! Powtarzał jeszcze w dwie godziny potem w Monte-Carlo, kiedy piątka, na którą wszystko postawił wyszła po raz piąty. Od rulety przeszedł do trente et quarante. Obserwowano jego grę, z nim stawiali wszyscy, stół był otoczony, bank zagrożony.

— Rozbiłbym dziś bank, gdybym się uparł, powiedział, roześmiewszy się. — To straszne!

Zjedliśmy szybko obiad w klubie. W Nicei chciał się napić

szampa w jakiejś restauracji nocnej. Śmiał się pustym, brutalnym śmiechem i opowiadał historie, z których można było poznać zmiany, jakim uległ charakter jego od czasu jego beczynnej młodości do szybko dojrzalego zapaleńnika.

— W Borneo zabiłem pierwszego człowieka. Nosilem wtedy wasy, jako dziewiętnastoletni chłopiec. Sprzeczką o dziewczynę nawet nie podobała mi się bardzo, ale nie chciałem odstąpić jej innemu. W chwili, kiedy odebrali mi Reginę, poprzysiągłem sobie, że nie dam już odebrać sobie żadnej więcej kobiety, kimkolwiekby ona była. Człowiek jakiś, zapewne zwolniony, albo zbiegły więzień, chwycił mnie za kark dłonią olbrzyma i jednym cięciem noża obciął mi lewy was wraz z kawałkiem ciała. Idiotyczny żart, prawda? Ten człowiek padł z trzema kulami w brzuchu. Kosztowało mnie to jedną noc więzienia. Więzienie to drobnostka, ale to towarzysztwo, jakie się tam znajduje... Tego samego roku, jako świeżo przybyły emigrant, zaangażowałem się do jednej z plantacji kawy. Był to okres od lutego do lipca do września... Przebyłem tych trzy miesiące wśród napół dzikich robotników. Jeden z nich pchnął mnie raz pomiędzy żelazne kraty, przeznaczone do suszenia liści, ale w tej chwili prawie znalazł się na mojem miejscu z tą różnicą tylko, że przycisnąłem mu czoło do gorącej kraty, aby piętno zbrodniarza wypalić... Ale to tak obrzydziło mi tę praktykę moją, że powróciłem na stanowisko pana do swojej plantacji. Stanowisko takie nie jest łatwe jednak, zwłaszcza jeśli się jeszcze dwudziestu lat nie ma. Jednak wypędziłem zaraz metysa, który prowadził mi te plantacje i okradał mnie. Tego samego wieczoru zaraz zatrul on jakimś trującym proszkiem polentę moją. Ja podejrzewałem i nie jadłem jej, ale mój pies otrul się. Poczciwe psisko, które bardziej od ludzi lubilem. Następnej nocy urządzono napad na moje mieszkanie. Uniknąłem śmierci, ale metys nie uniknął stryczka. Tak, panie, kazałem go powiesić i nie trwało to długo. Otrucie mojego psa, usiłowanie zamordowania mnie, sąd, skazanie, egzekucja, wszystko to zaledwie trzydzieści sześć godzin trwało. Trzeba było naturalnie wszystko sprawiedliwie załatwić. Tam, o ile spieszę

ROZDZIAŁ II.

Park tonął w niebieskawem świetle, w powietrzu unosiły się wilgotne, pachnące opary, a dachy willi haftowały koronkę cieni na srebrzystej murawie. Wieczór był beznadziejnie smutny. Ciszę nocy, od czasu do czasu, przerywały tylko żałobne okrzyki ptaka jakiegoś i nieharmonijny jakiś chór na stawie. Noc była piękna, ale brakowało jej wesołego śmiechu, jasnej wstęgi, głosu miłości. Balustrada tarasu robiła takie wrażenie, jakgdyby była żalobną krepą drapowana. Nie słysząc było żadnego kroku na ścieżkach i ten park, pozbawiony tchnienia ludzkiego, był bez duszy.

Staliśmy rozmawiając, oparci o mostek barokowy. Nagle Jakób, rzucając nerwowym ruchem papierosa, powiedział:

— Dziękuję panu za te rozsądne słowa, nie mogłem jednak zrozumieć ich należyście.

— Bo były niepotrzebne.

— Nie. Pan mówi do mnie jak mężczyzna, a ja powinienem jak mężczyzna słuchać.

— Niech się pan nie sili nawet. Nie mam cudownego daru przekonywania. A nawet mężczyzna, który chce drugiego mężczyznę uleczyć z takiego cierpienia, jakie pana gnębi, może być śmiesznym tylko.

Jakób nie odpowiedział, nastąpiła chwila milczenia.

— Zrozumiałem to tylko, wyszeptał po chwili, że pan mi mówił, iż niepodobienstwem byłoby dla mnie rozpocząć nowe życie miłości z Reginą. Że zamęczałbym ją codziennie zazdrością moją o tamtego. Tak, pan ma rację.

bieta pragnie, aby w niej ukochano również i jej indywidualność, która ją od innych kobiet odróżnia, aby ją, wraz z jej wadami i zaletami, kochano. Potrzebuje również opieki i podziwu. Jej inteligencja instynktowo szuka inteligencji, któraby jej odpowiadała, a przy której mogłaby się dalej rozwijać. Taka kobieta, jak Regina, nie mogła tego wszystkiego w Jakobie odnaleźć. Przyszedł Dawidson... Przyjdzie znowu... Takie to proste było, a jednak...

Te rozmyślenia przerwało mi pukanie do drzwi. Byłem pewny, że to któryś ze służących, których Jakób przyjął teraz, ale ze zdziwieniem ujrzałem wchodzącą Nerinę z zieloną szkatułką w ręku. Pokojowa Reginy prosiła mnie o przebaczenie w francusko-włoskim żargonie. Tłumaczyła, że tamtego pana szukała (*l'altro signora, il pardome di casa*) ale powiedziano jej, że wyszedł i nie wiadziło kiedy powróci. Przyszła więc do mnie.

— Czem mogę służyć pani Dawidson? — zapytałem.

Otworzyła szkatułkę. Ujrzałem przepyszną, platynową bransoletę ze szmaragdami. Była to ta sama bransoletka, którą widziałem w witrynie w hotelu Negresco, a przed którą, jak doniesiono Jakóbowi, również zatrzymała się kiedyś Regina.

— Ten klejnot złożono w pokoju pani Dawidson, wówczas, kiedy była jeszcze nieprzytomna. Pani życzy sobie, abym tę bransoletę oddała natychmiast panu Frontier. Ponieważ niema go w tej chwili, może pan będzie łaskaw, jako przyjaciel jego, wziąć ten klejnot, aby mu go zwrócić, gdy wróci.

— Niema nic nagłego, powiedziałem poirytowany nieco. Pan Frontier zapewne niedługo powróci i wtedy wykonać będzie można zlecenie. Tymczasem proszę odnieść kasetkę pani. Kamienie te są tak piękne, że z przyjemnością może patrzeć na nie bez obawy kompromitacji.

— Powtórzę to pani, *signore*.

— Zrób, jak chcesz.

I niezadowolony z Reginy, Jakóba i siebie samego, patrzyłem rozziargniony na Nerinę, która swoim równym krokiem ku drzwiom zmierziała.